

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1,009 คน จากโรงเรียนทั้งสิ้น 70 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 448 คน จากโรงเรียนทั้งสิ้น 59 โรงเรียน ซึ่งปริมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ตารางของ Krejcie and Morgan โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา และกำหนดสัดส่วนตามตำแหน่งหน้าที่มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา เป็น 3 ขนาด คือ 1) สถานศึกษาขนาดเล็ก
2) สถานศึกษาขนาดกลาง 3) สถานศึกษาขนาดใหญ่

ขั้นที่ 2 ในแต่ละชั้นกำหนดสัดส่วนตามตำแหน่งหน้าที่ ผู้ศึกษาค้นคว้ากำหนดกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามอำเภอ โรงเรียน และครูผู้สอน

ขนาดสถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ครู	ครู
1. สถานศึกษาขนาดเล็ก	68	58
2. สถานศึกษาขนาดกลาง	723	251
3. สถานศึกษาขนาดใหญ่	218	139
รวม	1009	448

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย ขนาดสถานศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ 11 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา
 - 1.1 ด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา
 - 1.2 ด้านการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา
2. การจัดการด้านการเรียนการสอน
 - 2.1 ด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอน
 - 2.2 ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร
 - 2.3 ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน
3. การส่งเสริมงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
 - 3.1 ด้านการเป็นผู้มีความคิดริเริ่มงาน
 - 3.2 ด้านการเป็นผู้ปรับปรุงงาน
 - 3.3 ด้านการเป็นผู้ให้การยอมรับ
 - 3.4 ด้านการเป็นผู้ให้การช่วยเหลือ
 - 3.5 ด้านการเป็นนักพูดที่ชำนาญ
 - 3.6 ด้านการเป็นผู้ประสานงาน

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้
 ระดับ 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะนั้นๆ มากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะนั้นๆ มาก
 ระดับ 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะนั้นๆ ปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะนั้นๆ น้อย
 ระดับ 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะนั้นๆ น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา

2. สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 44 ข้อ เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ประกอบด้วย

1. ผศ.อรรถวุฒิ จารุสาธิต ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

2. ดร.อนุชา กอนพ่วง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

3. นายอำนาจ รักประกิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับ 8 โรงเรียนบ้านน้ำจวง อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

4. นางพิมพ์นารา นุปีง ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับ 7 โรงเรียนบ้านน้ำจวง อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

5. นางสิริภรณ์ สุวรรณศิริ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ ระดับ 8 โรงเรียนชาติตระการวิทยา อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์เขต 3 จำนวน 30 คน จาก 1 โรงเรียน

และนำแบบสอบถามที่ตอบมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.96

5. นำแบบสอบถามไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ศึกษาค้นคว้าขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลกเขต 3 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้รับผิดชอบจัดส่งและเก็บคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง
3. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

1.3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าเอฟ (F - test)

1.4 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

2. เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีการปฏิบัติในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด